

Aan de leden van Provinciale Staten van Groningen
cc: college van Gedeputeerde Staten van Groningen

Onderwerp: herindelingsadvies GHTB

Haren, 16 januari 2017

Geachte Statenleden,

Van u wordt verwacht dat u het college van Gedeputeerde Staten kritisch volgt en controleert. Het is voor inwoners en bestuurders van Haren niet te begrijpen dat u akkoord kunt gaan met een herindelingsadvies waarmee de democratische meerderheden van de gemeenteraad en de bevolking van Haren worden genegeerd en buitenspel gezet.

Haren is heel goed in staat om de toekomst zelfstandig vorm te geven. Er is geen enkele legitieme of inhoudelijke reden om Haren bij de stad te voegen.

Het herindelingsadvies voldoet niet aan de criteria van de Wet arhi en helemaal niet aan de criteria die de minister stelt in het beleidskader van 30-06-2015.

Met misleidende informatie wordt in het herindelingsadvies een onjuiste voorstelling van zaken gegeven. Dit is in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, bijvoorbeeld in strijd met artikel 2:4, 3:2 en 3:46 van de Algemene wet bestuursrecht*.

De rechter sprak op 2 december 2016 uit dat het oordeel over het herindelingsontwerp/advies aan de politiek is. Wij vragen u met klem het herindelingsadvies en de zienswijze van de gemeente Haren en van de inwoners van Haren zelf onbevooroordeeld en onbevangen te toetsen aan de feiten, wet en aan het beleidskader gemeentelijke herindeling, aan het collegeprogramma en de brief van 01-09-2015 van het college van GS Groningen, aan de Algemene wet bestuursrecht* en aan de gedragscode integriteit voor bestuurders en ambtenaren (2011).

Het heeft ons zeer verbaasd dat het college van GS in de reactienota zienswijzen aangeeft dat er zorgvuldig en overeenkomstig het fair playbeginsel is gehandeld. Het kan u toch niet ontgaan zijn dat de meerderheid van de gemeenteraad in Haren en van de inwoners hier heel anders over denken en dat er zelfs een rechtszaak is aangespannen tegen de Provincie wegens onrechtmatig handelen? En evenmin dat velen in Haren woedend zijn en het vertrouwen in de Provincie totaal verloren hebben.

Hoogachtend,

De fractie van D66 Haren

Marjan Bachman
Wil Legemaat
Peter Hidding
Rogier van der Heijden
Céline Fenijn
Ries de Langen

Geachte Statenleden, laat u niet misleiden!

Het college van GS spreekt zichzelf tegen en doet niet wat het belooft. Weet u (nog) dat...

1. Het college van GS een collegeprogramma heeft getekend waarin wordt gesteld dat herindelingen 'van onderop' moeten plaatsvinden en dat gemeenten hun eigen bestuurlijke toekomst bepalen;
2. Het college van GS in een brief gedateerd 01-09-2015 aan PS en in een brief aan de gemeente Haren, dd 03-12-2015, liet weten:
 - niet eigenstandig gebruik te zullen van de bevoegdheid om herindelingsvoorstellen te doen als daarvoor geen draagvlak was bij de betrokken gemeenten
 - gemeenten in staat te stellen zelf oplossingen te vinden voor hun problemen
 - het in beginsel aan de gemeenten over te laten om hun eigen keuzes te maken met betrekking tot hun bestuurlijke toekomst
3. Het college van GS Haren in maart 2016 per brief liet weten de ruimte te geven de zes knelpunten uit het B&A-onderzoek op te lossen en 'zelf een keuze te maken die voor de inwoners het beste is';
4. Het college van GS genoemde beloften niet heeft waargemaakt, ten onrechte verwachtingen heeft gewekt om vervolgens zonder feitelijke en controleerbare onderbouwing herindeling van bovenaf op te leggen onder het mom van: 'wij vinden dat dit voor de inwoners van Haren het beste is' en daarbij de wens van de bevolking en de besluiten van de gemeenteraad volledig heeft genegeerd;

Een ruime meerderheid van de gemeenteraad en van de inwoners Haren heeft alle vertrouwen in een zelfstandig Haren. Weet u bijvoorbeeld dat...

5. Driekwart van de inwoners, die in maart 2014 deelnamen aan de burgerraadpleging (opkomst bijna 75%) aangaf het oneens te zijn met de voorgenomen herindeling met Groningen;
6. De gemeenteraad van Haren driemaal (december 2015, maart 2016 en juni 2016) besloot de zelfstandigheid van Haren te continueren;
7. Haren de gedecentraliseerde taken uitstekend heeft opgepakt en uitvoert zoals de wetten bedoeld zijn: dichtbij de inwoners en dat de financiële situatie van Haren beter is dan die van Groningen;

Het college van GS verdraait de werkelijkheid in het herindelingsontwerp, waardoor u als Statenleden wordt misleid. Weet u bijvoorbeeld dat...

8. Het college van GS in het herindelingsadvies op verscheidene punten een voorstelling van zaken geeft die niet strookt met de werkelijkheid; zie punt 10-11-12 hieronder, maar ook misleidende teksten presenteert over de financiële kengetallen van Haren ten opzichte van Groningen en over de veronderstelde afbraak van voorzieningen in Haren, waarvan geen sprake is;
9. De Provincie zich herhaaldelijk schuldig heeft gemaakt aan framing en negatieve beeldvorming met als doel Haren in een kwaad daglicht te stellen. Voorbeelden: tot tweemaal toe rapporten voortijdig laten lekken, onware uitspraken van gedeputeerde Brouns dat Haren bijna failliet is en dat de wettelijke taken niet behoorlijk worden uitgevoerd, onjuiste informatie in herindelingsadvies dat de voorzieningen inclusief onderwijshuisvesting in Haren gevaar lopen.
Het feit dat volgens COELO Haren met voldoende politieke wil zijn financiële probleem zelf kan oplossen door uitvoering van het gemaakte ombuigingsplan, is weggestopt in een bijlage bij het herindelingsadvies. De begroting 2017 en de meerjarenbegroting 2018-2020 bevestigen het positieve oordeel van COELO. Desondanks schetst de Provincie in het herindelingsadvies een somber beeld van het financiële perspectief van Haren;
10. De gemeente Haren NIET heeft ingestemd met het herindelingsontwerp;
11. De gemeente Haren NIET heeft ingestemd met een lichte samenvoeging;
12. Het gemeentebestuur van Haren het personeelsconvenant NIET heeft getekend noch goedgekeurd en dat mevrouw M. Kool geen enkel mandaat van de gemeente Haren heeft dit wel te doen en dat hetzelfde geldt voor het bestuursakkoord;
13. Op basis van 10-11-12 er niet wordt voldaan aan de criteria voor de figuur van lichte samenvoeging, zoals gesteld in het beleidskader van minister Plassterk, dd 30-06-2015;

Er is zeer selectief gewinkeld in de rapporten. Weet u bijvoorbeeld dat...

- 14. De vele rapporten waarmee het college van GS schernt, nergens de noodzaak voor een herindeling aantonen. In de brief van het college van GS van 28-06-2016 wordt gesproken van 'ingewikkeld maken', dus niet van 'onmogelijk maken';
- 15. Het college van GS het verbeterplan Beterr Haren nooit van een eigenstandig en feitelijk onderbouwd en controleerbaar oordeel heeft voorzien;
- 16. Het college van GS het financiële ombuigingsplan van Haren nooit heeft beoordeeld noch in de overwegingen heeft meegenomen;
- 17. Het college van GS de beoordeling van het onafhankelijke COELO buiten alle beschouwingen laat;

De zienswijzen tonen aan dat nog steeds tweederde van de bevolking van Haren TEGEN deze herindeling is. Weet u bijvoorbeeld dat...

- 18. De zienswijze van de gemeente Haren en veel zienswijzen van inwoners duidelijk maken dat de herindeling van Groningen, Haren en Ten Boer volstrekt NIET voldoet aan de criteria uit de wet arhi: draagvlak, interne samenhang en evenwichtige regionale verhoudingen;
- 19. Van de 950 zienswijzen uit Haren op het herindelingsontwerp 65 % tegen herindeling zijn;
- 20. Veel vragen uit zienswijzen niet beantwoord zijn en dat veel indieners zeer ontevreden zijn over de verhullende dan wel nietszeggende wijze waarop op hun zienswijze is gereageerd in de reactienota.

Kent u de conclusies uit de vijf rapporten en de reactie erop van de gemeente Haren?

Rapport	Conclusie	Reactie gemeente Haren
BMC 2008	Haren heeft voldoende bestuurskracht	
Berenschot 2014	Wettelijke taken goed uitgevoerd; bezuinigingen nodig	Bezuinigingstaakstelling
B&A 1 2016	Wettelijke taken goed uitgevoerd; zes knelpunten	Verbeterplan Beterr Haren, waarmee de zes knelpunten worden opgelost, gedragen door politieke raadsbesluiten en inwoners
Deloitte stresstest 2016	Weerstandsvermogen op orde; AR moet worden verhoogd om solvabiliteit te verbeteren	Degelijk ombuigingsplan, waarmee de solvabiliteit van de gemeente in 2020 26% is, oplopend naar 30% in de jaren daarna
B&A 2 2016 achter de rug om van Haren door Provincie geïnitieerd met onbekende opdracht	Te risicovol om Haren zelfstandig te laten voortbestaan	Niet feitelijk onderbouwd oordeel over Beterr Haren; ('wellicht', 'naar verwachting', 'wordt waarschijnlijk moeilijk' en andere vaagheden) Rapport van zeer matige kwaliteit en opgesteld zonder medeweten van Haren
COELO augustus 2016	Financiële situatie Haren is geen reden voor herindeling; ombuigingsplan is afdoende en er is voldoende politieke wil in Haren om dat uit te voeren	Instemming; in overeenstemming met ombuigingsplan

***Uit de Algemene wet bestuursrecht**

Fair play-beginsel (art. 2:4 Awb)

Zoals de naam doet vermoeden moet het fair play-beginsel vooral bewerkstelligen dat de overheid een eerlijk orgaan is dat iedereen met gelijkwaardigheid behandelt. Deze eerlijkheid uit zich ook in een gewenst transparant karakter van besluitvorming van de overheid. De overheid is eerlijk en hoort dus niet aan achterkamerpolitiek te doen.

(Formele) zorgvuldigheidsbeginsel (art. 3:2 Awb)

De overheid moet binnen het proces van besluitvorming zorgvuldig handelen. Dit vereist een goede voorbereiding en correct overdachte besluitvorming. Er mag geen haast zijn en er moet zorgvuldig te werk gegaan worden. Er wordt met een eerlijke blik gekeken naar de zaak om zo te komen tot een degelijk besluit.

Motiveringsbeginsel (art. 3:46 Awb)

De overheid moet binnen de procedure van besluitvorming helder kunnen overdragen hoe zij tot een besluit is gekomen. De feiten moeten correct zijn evenals de motivering. Voor laatstgenoemde geldt ook dat er geen onduidelijkheid mag zijn.